

Adresát:

Obec Borová
zastoupená starostou p. Miroslavem Formanem
Borová 32
547 01 Náchod

Sdělení informací o rizicích spojených s výstavbou větrných elektráren (VTE) v k.ú. Borová

Na základě analýzy dostupných údajů jsme dospěli ke zjištění, že výstavba větrných elektráren (dále VTE) v k.ú. Borová tak jak je plánována, je spojena s řadou rizikových faktorů. Proto považujeme za nutné vedení Obce Borová na tato rizika prokazatelně upozornit a zabránit tak hrozcím škodám.

Je třeba říci, že přestože níže uvedené údaje a fakta mohou působit tak, že autoři této písemnosti vystupují proti zájmům obce, opak je pravdou. Jednají právě v jejím zájmu a jejich jednání směřuje k tomu, aby možné škody mohly být eliminovány již v zárodku, byť by k této eliminaci mělo dojít tím, že výstavba VTE nebude realizována a obec neobdrží od investora slíbené finance.

Je třeba, aby obec vyhodnotila veškerá PRO a PROTI v souvislosti s výstavbou VTE a jejich přínosem obci. Jedinou jistotou, která pro obec v současné době vyplývá, je zisk 480.000,- Kč za dvě VTE. Výnosy vyjádřené procentuálně jsou velmi nejisté a nelze říci, zda do budoucna se provoz VTE bude vyplácet a obec nějaké výnosy obdrží.

Popis rizik

1. Smlouva o spolupráci uzavřená dne 25.5.2010 mezi Obcí Borová a společností OSTWIND CZ, s.r.o.

Preambule

– v tomto článku obec souhlasí s tím, že OSTWIND založí dceřinou společnost, která bude VTE provozovat a na tuto společnost budou převedena práva a povinnosti. Tedy v tomto okamžiku bude partnerem obce jiná společnost, v jejímž vedení budou jiné osoby, než se kterými obec jednala dosud, a tato společnost v čele s novým vedením bude striktně směřovat ke svému cíli, = tvorbě zisku, a obec nebude partnerem, který do činnosti nové firmy bude moci zasahovat či ji nějakým způsobem ovlivňovat a kontrolovat.

Toto ustanovení společně s ustanovením čl. IV Závěrečná ustanovení, odstavce 4.3, kde obec souhlasí s právem spol. OSTWIND převést veškerá práva a povinnosti na třetí osobu, zakládá již předem podezření, že OSTWIND jedná tak, aby v okamžiku, kdy se provoz VTE přestane z jakýchkoli důvodů vyplácet, mohl převést práva a povinnosti na osobu např. z řad bezdomovců (dále obecně známé pojmenování „bílý kůň“), který bude zapsán jako vlastník a zároveň jednatel společnosti. Pro informaci, pro zápis takové osoby do obchodního rejstříku postačuje čistý trestní rejstřík.

Po takovém převodu, přestože dle platné smlouvy má obec nárok na příslušné platby, bude zřejmě velký problém tyto pohledávky vymáhat, protože firma už nebude vyvíjet žádnou činnost, VTE budou mimo provoz a jejich torza zůstanou na místě stejně jako VTE na Novém Hrádku, protože firma pod vedením „bílého koně“ je neodstraní, a OSTWIND, případně jeho dceřiná firma, v čele s aktuálním vedením (pozn. nikde není dáno, že v průběhu doby nedojde ke změně statutárních zástupců společnosti), za tento stav nebudou odpovědny.

Protože uvedená smlouva je účinná pouze do doby trvalého odstavení VTE z provozu, k čemuž může dojít už pod vedením „bílého koně“, i tímto ustanovením ztrácí obec možnost reálně uplatňovat případné pohledávky či vzniklé škody u spol. OSTWIND.

Z celé smlouvy není zřejmé, která společnost provede výstavbu VTE a kdo bude jejich vlastníkem. Jak již je uvedeno výše, pokud bude zřejmé, že bude vydáno stavební povolení, bude zřízena dceřiná firma jako provozovatel. O výstavbě VTE a vlastnictví VTE není v celé smlouvě ani zmínka. Obec tedy absolutně vyloučila možnost jednání s investorem a stavebníkem, možnost kontrolovat technologie použité při výstavbě a provozu VTE. Hrozí tedy riziko, že budou použity staré, vyřazené stroje ze zrušených VTE na jiném místě Evropy (protože OSTWIND dosud na území ČR žádnou VTE nevlastní ani neprovozuje !!!), atd.

OSTWIND se sice v čl. II odstavce 2.3 zavazuje dodržovat při výstavbě a provozu platné právní předpisy a vydaná povolení, ALE OSTWIND NEBUDE PROVOZOVATELEM VTE a KDO BUDE REALIZOVAT VÝSTAVBU VTE?

Dalším problémem je, že není (a není to ani smluvně ujednáno) zřízen garanční fond, kde by měly být deponovány finanční prostředky ve výši předpokládaných nákladů na odstranění VTE po skončení jejich provozu, přičemž tento fond by měl být s ohledem na výše uvedená rizika zřízen již před zahájením stavby a v této době by ve fondu měly být prostředky v plné výši. S prostředky by mohlo být nakládáno pouze na základě souhlasného stanoviska obou smluvních stran.

Obec smluvně umožňuje a souhlasí, aby OSTWIND CZ, s.r.o., zřizoval další společnosti a převáděl práva a povinnosti na tyto firmy a třetí osoby. Pokud s tím obec souhlasí, lze také požadovat, aby byla již v této fázi smluvně stanovena právní forma dalších společností a třetích osob (např. společnost s ručením omezeným, akciová společnost apod.), a také účast obce či konkrétních osob z obce v dozorčích orgánech těchto společností (dozorčí rada může být zřízena i ve společnosti s ručením omezeným, nikoli pouze v akciové společnosti (viz příslušná ustanovení obchodního zákoníku). Toto je však třeba řešit předem, dokud není pozdě.

2. Návrh zadání Změny č. 3 územního plánu obce Borová

Bod 9.5 tohoto návrhu hovoří o tom, že navrhované lokality se nacházejí mimo stanovená ochranná pásma vodních zdrojů. Rádi bychom vyloučili, že obec tuto skutečnost uvedla v návrhu záměrně. Skutečností je, že **pozemek p. č. 401/3 v k.ú. Borová přímo určený pro výstavbu VTE se nachází ve II. ochranném pásmu vodního zdroje, a navíc je situován v zadní části tohoto ochranného pásma.** Výstavbou VTE na tomto pozemku by tedy bylo dotčeno celé ochranné pásmo vodního zdroje v této lokalitě – přejížděním těžké techniky, zásahy do podloží při budování komunikací atd. Pro informaci uvádíme, že ochranná pásma vodních zdrojů byla stanovena v k.ú. Borová rozhodnutím odboru životního prostředí MÚ Náchod č.j.150/03/ŽP-Sy-P, o čemž by obec Borová měla vědět, protože byla účastníkem řízení.

Protože v dané lokalitě jsou umístěny vodní zdroje pro obec Borová, výstavbou VTE může dojít k jejich ohrožení a kontaminaci. Je tedy nanejvýše vhodné výstavbu VTE v této lokalitě nepřipustit.

Otázka zní, zda v případě poškození vodních zdrojů bude zajištěno zásobování obyvatel Borové kvalitní pitnou a užitkovou vodou, jakým způsobem, kdo zásobování zajistí a na čí náklady? Protože jsme nezaznamenali ani náznak právní ochrany této problematiky, může se logicky stát, že toto bude zajišťovat obec na své náklady.

Stejně tak bod 9.1 hovoří o tom, že změna nevyvolá žádné požadavky na ochranu veřejného zdraví dle zákona č. 258/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Základní požadavky na ochranu životního prostředí nejsou uvedenou změnou dotčeny. V tomto ustanovení je zmíněna i hluková zátěž. Jak může obec tvrdit, že požadavky na ochranu zdraví nejsou dotčeny. Z jakých podkladů obec vychází? Pokud VTE má stát ve vzdálenosti cca 500 metrů od nejbližšího obydlí, při její výšce nelze nejbližší budovy odstínit a obyvatelé tak budou trvale vystaveny jejich vlivu. Tento vliv nelze předem předjímat, a tedy jej nelze ani předem vyloučit. Je možné jej však eliminovat buď posunutím VTE do dostatečné vzdálenosti cca 2 km, jak je běžné jinde v Evropě (i v ČR), nebo úplným odmítnutím jejich výstavby.

Navíc obec dává OSTWINDu do rukou silnou zbraň v případě pozemku p. č. 390/1, jehož dispozice umožňuje posunutí VTE v rámci tohoto pozemku až na vzdálenost cca 350 metrů k nejbližšímu obydlí (toto je zřejmé z pouhého nahlédnutí do katastrální mapy). V rámci dalších řízení (řízení o umístění stavby, stavební řízení apod.) může investor o toto umístění žádat. Pak je nepochybné, že VTE v takto krátké vzdálenosti bude mít značný vliv na obyvatele obce. Jedná se zejména o vnímání pohybu točícího se rotoru, vnímání hluku ve všech jeho podobách atd. Je potom pravděpodobné, že obec bude nucena se vypořádat s možným uplatňováním náhrady škody způsobené na zdraví či na majetku obyvatel.

Možnost ohrožení zdraví občanů je také třeba zmínit v souvislosti obvodovou rychlostí lopatek, která činí při udávaných parametrech VTE na Borové 254 km/h. Na koncích lopatek rotoru se tvoří námraza (ve zdejších klimatických podmínkách je toto obzvlášť významné), která je vlivem odstředivé síly odhazována do vzdálenosti 700 metrů i dále. V akčním rádiu 700 metrů od VTE se v Borové nachází celá řada obydlí, která mohou být zasažena odhozenými zmrázky o hmotnosti několika kilogramů. Tím může docházet ke značným škodám na majetku, v případě zásahu osoby může dojít k vážným zraněním až k úmrtí. Způsobené škody mohou být značně vysoké a opět zůstává otázkou jejich náhrada. Vzhledem k tomu, že provozovatelem VTE nebude OSTWIND, ale jiná společnost, která v tuto dobu není partnerem obce a není ani známa, náhrada škody není a v tuto chvíli ani nemůže být právně stanovena. Opět může dojít k tomu, že náhrady bude poskytovat obec.

3. Další vlivy a možné problémy

- a) Bohužel je třeba konstatovat, že obec nevede v této věci jednání s odborníky z oblasti práva a ekonomie, proto jsou otevřeny pomyslné dveře pro značné finanční ztráty obce již od počátku řízení. Protože se jedná o investici v řádu stovek milionů korun, bylo by odborné posuzování všech kroků obce nejen vhodné, ale NUTNÉ!
- b) Žádným způsobem (alespoň pro autory této listiny dostupným) nejsou upraveny úhrady, které logicky nastanou v souvislosti s řízením o změně územního plánu, s vybudováním přístupových komunikací na stavenišť, atd. Jedná obec s vlastníky

přístupových komunikací do obce (zřejmě Královéhradecký kraj) o zpevnění těchto komunikací? Kdo bude náklady na opravy a zpevnění těchto komunikací hradit? Bude vůbec do budoucnosti myslitelné, aby k úpravě komunikací došlo? Nejsou tedy obcí již vynaložené finanční prostředky proinvestované zbytečně?

- c) Z informací OSTWINDu vyplývá, že základ o rozměrech 16x16x2 metry pod každou VTE předpokládá množství zeminy cca 1100 m³, které bude třeba odvézt k recyklaci, přivést stejné množství základového materiálu, při hrubé kalkulaci je to cca 200 vozidel o hmotnosti 25 tun, nepočítaje v to další těžkou techniku atd. Za současného stavu komunikací v obci, ať již ve vlastnictví obce či KHK, je namísto otázka, zda komunikace tento provoz vydrží a kdo bude úpravy a opravy hradit. A dále je třeba si uvědomit, že toto množství techniky se pohybuje v ochranném pásmu vodního zdroje, dochází k úniku provozních kapalin a hrozí kontaminace vodního zdroje (viz výše).
- d) Nelze opominout ani vliv na snížení hodnoty nemovitostí v blízkosti VTE, přestože se o této otázce vedou spory. V případě, že by hodnota nemovitostí nebyla ovlivněna přímo vzdáleností obydlí od VTE, skutečností je, že se značně zmenší okruh potenciálních zájemců o koupi nemovitostí v dané lokalitě, což je dáno odmítavým přístupem veřejnosti k VTE v globálním měřítku.
Tedy při nutnosti prodat nemovitost a případném malém či žádném zájmu o ni dochází logicky ke snížení tržní ceny tak, aby alespoň někdo projevil zájem.

Zde si dovoluujeme argumentovat životními situacemi, které se mohou dotknout kohokoli z nás, přestože by mnoho lidí toto raději ani nechtělo připustit. Jednou z možností je dědění nemovitosti. Nemovitost je pro dědice nepotřebná a chtěl by ji prodat. Podaří se mu to s VTE za zády? A za jakou cenu? Další možností je vydání exekuční příkaz a jedinou možností řešení je zpeněžení nemovitosti. Opět nastávají stejné otázky, přičemž v tomto druhém případě může jít o celoživotní řešení situace.

- e) V současné době stát dotuje výrobu energie z obnovitelných zdrojů. Dotace pocházejí z veřejných financí, tedy i z daní občanů. Každý z nás tedy přispívá soukromým firmám na jejich zisky. Je uváděna částka 6.000,- Kč na jednu domácnost ročně. Spočítejte si tedy, o jakou částku se jedná v případě Borové za jeden rok. Při pouhých padesáti domácnostech se jedná o částku 300.000,- Kč. Zcela jistě se tedy jedná o vyšší částku, než je předpokládaný výnos ze dvou VTE pro obec ročně. Obec se tedy rozhodla sáhnout svým občanům ještě hlouběji do kapsy tím, že podpoří další soukromou firmu, která bude dotována opět (mimo jiné) z peněz jednotlivých občanů.
- f) Závěrem lze zmínit ještě narušení krajinného rázu. Argumentace, že na fotografiích nejsou VTE téměř vidět stěží ob stojí. Jedná se o pouhou fotomontáž, kde je vnímání naprosto zkreslené. Jako příklad si vezměme opět VTE na Novém Hrádku, které jsou při své přibližně třetinové výšce viditelné ze širokého okolí (od Hradce Králové, od Chocně atd.). Totéž lze říci např. i o VTE u Litomyšle, které jsou sice umístěny na rovině, ale jako dominanta jsou pozorovatelné ze značných vzdáleností.

ZÁVĚR

Je evidentní, že v souvislosti s výstavbou VTE v obci Borová může dojít ke způsobení značných škod na životním prostředí, na majetku občanů obce a v neposlední řadě i na majetku obce Borová. Proto je velmi důležité, aby vedení obce se s tímto materiálem seznámilo a vyhodnotilo veškerá možná rizika. Je nutné, aby nebyly používány pouze argumenty a informace ze zdrojů společnosti OSTWIND CZ, s.r.o., protože právě tento subjekt má v této chvíli na věci největší zájem a bude sdělovat pouze to, co pro jeho aktivity bude vhodné. Je třeba se seznámit i s argumenty dalších stran a řádně je vyhodnotit.

Proto by si vedení obce mělo pokládat otázky a zároveň si je i logicky zodpovědět a obhájit

Příklad: OSTWIND říká, že na lopatkách rotoru bude vyhřívání a zmrazky odletovat nebudou.

Odpověď: Ale co když to tak nebude, na papíře (rozuměj ve smlouvě) nic takového není a tak to tam dát nemusí. A když nemusí, tak proč by to tam dával, když by ho to stálo spoustu peněz navíc.

I když formulace otázky a odpovědi v předchozím odstavci na první pohled vypadá zvláště, jsou to právě takové detaily, které mohou rozhodnout o tom, zda obec bude bez problémů fungovat dál, nebo jí VTE přinesou problémy, které nebude schopna řešit a v krajním případě mohou vést až k zániku obce. Pak by ovšem případné výnosy z VTE inkasovala ta obec, se kterou by se obec Borová sloučila, a VTE by na Borové zůstaly mementem pro další generace.

Na základě systému otázek a odpovědí by měl být v první řadě vysloven kvalifikovaný závěr ve smyslu možného přínosu pro obec v budoucnosti (i v horizontu několika desetiletí s ohledem na životnost VTE), a teprve ve druhé řadě ve smyslu možného prospěchu v horizontu krátkodobém (několika let). Pokud dlouhodobá hlediska z pohledu následků převáží nad hledisky krátkodobými, je nutno v době co nejkratší ukončit jednání ve věci výstavby VTE a od záměru výstavby VTE ustoupit, neboť již v současné fázi jednání může docházet k poškození zájmu obce.

My, níže podepsaní, žádáme, aby všichni členové zastupitelstva obce Borová, vzhledem k závažnosti rizik souvisejících s plánovanou výstavbou a provozováním VTE v katastru obce Borová, svým podpisem potvrdili, že se seznámili s obsahem této listiny, dále aby její obsah byl projednán zastupitelstvem obce, a stanovisko a přijatá opatření byla součástí zápisu z jednání zastupitelstva obce. Zároveň jsme připraveni s vedením obce Borová jednat, předkládat návrhy řešení a obhajovat své argumenty.

Bc. Pavel Jirka

Ing. Rudolf Hruška

Aleš Jakubec, DiS.

Borová 46

Borová 80

Borová 84

V Borové dne 24.5.2012